

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE A SERVICIILOR SOCIALE
ACORDATE LA NIVELUL COMUNEI RÂFOV, JUDEȚUL
PRAHOVA
2024-2029**

CAPITOLUL I

CONTEXTUL CONSOLIDĂRII IDENTITĂȚII COMPARTIMENTULUI DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ

I.1.Introducere-scurt istoric

Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale acordate la nivelul comunei RÂFOV, județul Prahova.

Până nu demult sintagma “asistența socială” era înțeleasă de mare parte a populației (și din păcate de unii dintre cei responsabili cu aplicarea măsurilor de protecție socială) exclusiv ca activitate de protecție economică a persoanelor sau familiilor care la un moment dat se află în imposibilitatea de a-și acoperi nevoile minime de viață.

În realitate însă asistența socială nu poate fi redusă la beneficii financiare, întrucât pe lângă dimensiunea economică, mai există și alte dimensiuni –socială, psihologică, spirituală – care îl definesc pe om, toate aceste aspecte concurând la determinarea unei situații de dificultate în care se poate găsi o persoană/familie la un moment dat.

În ultimii ani factorii responsabili cu configurarea sistemului de protecție socială la nivel național au recunoscut tot mai mult necesitatea regândirii sistemului național de asistență socială, cu mutarea accentului de pe acordarea măsurilor financiare pe dezvoltarea și diversificarea gamei de servicii sociale astfel încât să acopere cea mai mare parte a categoriilor de persoane defavorizate.

Domeniul asistenței sociale este un domeniu cu implicații foarte puternice în viața economico-socială, în cadrul căruia se pot distinge mai multe problematice sau subdomenii, dintre care cele mai importante sunt asistența socială a copilului și familiei, asistența socială a persoanelor cu dizabilități, asistența socială a persoanelor vârstnice, asistența socială și protecția victimelor violenței în familie, precum și asistența socială a persoanelor defavorizate și/sau aflate temporar în situație de risc sau excluziune socială.

Asistența socială este o parte a protecției sociale și are drept obiectiv protejarea persoanelor care, din motive de natura economică, fizică, psihică sau socială, nu au posibilitatea să își asigure nevoile sociale, să își dezvolte propriile capacități și competențe pentru a se integra social. Accesul la beneficii și servicii sociale reprezintă un mijloc de întărire a coeziunii sociale și de reducere a excluderii sociale.

Gradul de civilizație și dezvoltare a unei societăți se măsoară în mod determinant și prin sistemul de asistență și protecție socială existent în societatea respectivă, prin măsura în care mecanismele de redistribuire a veniturilor și sistemul serviciilor sociale reușesc să asigure un nivel de trai acceptabil și șanse egale de participare la viața socială pentru toți cetățenii.

Excluziunea socială este procesul cu efecte sociale negative, datorită paralizării

capacitaților de redresare. Sărăcia generează, prin permanentizare și reproducere la nivelul tinerei generații, excluziune socială greu reversibilă. Grupurile cu risc ridicat de excluziune socială sunt: copiii și tinerii care părăsesc centrele de plasament, familiile dezorganizate, persoanele vârstnice, persoanele cu dizabilități fără susținători legali și cu un grad mare de dependență socio-economico-medicală, victimele violenței în familie, persoanele fără adăpost, persoanele cu diferite adicții, respectiv consum de alcool, droguri, alte substanțe toxice, victimele traficului de persoane, persoanele private de libertate.

Adoptarea **Legii nr. 292/2011 a asistenței sociale** creează cadrul legal și instituțional care definesc reforma în domeniu, astfel:

□ **Principiile, valorile și regulile generale** reglementate de aceasta conturează sistemul național de asistență socială cu cele două componente majore respectiv sistemul de beneficii de asistență socială și sistemul de servicii sociale.

□ **Beneficiile sociale** au impact direct asupra beneficiarilor, beneficiile reprezentând sume acordate lunar persoanelor îndreptățite și care vizează combaterea riscului de sărăcie (ajutorul social) sau susținerea familiilor cu copii (alocația de stat pentru copii, alocația pentru susținerea familiilor, indemnizația pentru creșterea copilului). Beneficiile de asistență socială se stabilesc în raport cu indicatorul social de referință prin aplicarea unui indice social de inserție.

□ **Serviciile sociale** reprezintă activitatea sau ansamblul de activități realizate pentru a răspunde nevoilor sociale, precum și celor speciale, individuale familiale sau de grup, în vederea depășirii situațiilor de dificultate, prevenirii și combaterii riscului de excluziune socială, promovării incluziunii sociale și creșterii calității vieții. Serviciile sociale sunt servicii de interes general și se organizează în forme/structuri diverse, în funcție de specificul activității/activităților derulate și de nevoile particulare ale fiecărei categorii de beneficiari.

Conform prevederilor Legii nr. 292/2011, pentru asigurarea aplicării politicilor sociale în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor vârstnice, persoanelor cu dizabilități, precum și altor persoane, grupuri sau comunități aflate în nevoie socială, autoritățile administrației publice locale au atribuții privind administrarea și acordarea beneficiilor de asistență socială și a serviciilor sociale.

I.2. Obiectul de activitate al Compartimentului de asistență socială

Compartimentul de Asistență Socială organizat la nivelul comunei Râfov își desfășoară activitatea în cadrul Primăriei Comunei Râfov, localitatea Râfov, strada Principală sub denumirea de Compartiment de asistență socială, este acreditat ca furnizor de servicii sociale de către Ministerul Muncii, Familiei, Protecției sociale și Persoanelor Vârstnice al României.

Compartimentul de asistență socială este structura specializată în administrarea și acordarea beneficiilor de asistență socială și a serviciilor sociale care funcționează în aparatul de specialitate al primarului și **obiectul de activitate** îl constituie realizarea ansamblului complex de măsuri și acțiuni, programe, activități profesionale, menite a răspunde nevoilor sociale individuale, familiale sau de grup, în vederea prevenirii și

depășirii unor situații de dificultate, prevenirea marginalizării și excluziunii sociale, pentru promovarea incluziunii sociale și în scopul creșterii calității vieții.

I.3. Sfera de competență a Compartimentului de asistență socială

Pentru asigurarea aplicării politicilor sociale în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor vârstnice, persoanelor cu dizabilități, precum și altor persoane, grupuri sau comunități aflate în nevoie socială, Compartimentul de asistență socială, are atribuții privind administrarea și acordarea beneficiilor de asistență socială și a serviciilor sociale.

În domeniul administrării și acordării beneficiilor de asistență socială Compartimentul de asistență socială, are următoarea sferă de competență:

- ☐ asigură și organizează activitatea de primire a solicitărilor privind beneficiile de asistență socială;
- ☐ pentru beneficiile de asistență socială acordate din bugetul de stat realizează colectarea lunară a cererilor și transmiterea acestora către agențiile teritoriale;
- ☐ verifică îndeplinirea condițiilor legale de acordare a beneficiilor de asistență socială, conform procedurilor prevăzute de lege sau, după caz, stabilite prin hotărâre a consiliului local și pregătesc documentația necesară în vederea stabilirii dreptului la măsurile de asistență socială;
- ☐ întocmesc dispoziții de acordare/respingere sau, după caz, de modificare/suspendare/încetare a beneficiilor de asistență socială acordate din bugetul local și le prezintă primarului pentru aprobare sau persoanei delegate de către acesta;
- ☐ urmăresc și răspund de îndeplinirea condițiilor legale de către titularii și beneficiarii beneficiilor de asistență socială;
- ☐ efectuează sondaje și anchete sociale pentru depistarea precoce a cazurilor de risc de excluziune socială sau a altor situații de necesitate a membrilor comunității și, în funcție de situațiile constatate, propun măsuri adecvate în vederea sprijinirii acestor persoane;
- ☐ realizează activitatea financiar-contabilă privind beneficiile de asistență socială administrate;
- ☐ inițiază, coordonează și aplică măsurile de prevenire și combatere a situațiilor de marginalizare și excludere socială în care se pot afla anumite grupuri sau comunități;
- ☐ identifică familiile și persoanele aflate în dificultate, precum și cauzele care au generat situațiile de risc de excluziune socială;
- ☐ încheie, în condițiile legii, contracte de parteneriat public-public și public-privat pentru sprijinirea financiară și tehnică a autorităților administrației publice locale de la nivelul județului, pentru susținerea dezvoltării serviciilor sociale;
- ☐ propun înființarea serviciilor sociale de interes județean sau local;
- ☐ colectează, prelucrează și administrează datele și informațiile privind beneficiarii, furnizorii publici și privați și serviciile administrate de aceștia;
- ☐ monitorizează și evaluează serviciile sociale;
- ☐ asigură informarea și consilierea beneficiarilor precum și informarea populației privind drepturile sociale și serviciile sociale disponibile;
- ☐ furnizează, administrează sau, după caz, contractează serviciile sociale adresate

copilului, familiei, persoanelor cu dizabilități, persoanelor vârstnice, precum și tuturor categoriilor de beneficiari prevăzute de lege, fiind responsabile de calitatea serviciilor prestate;

□ planifică și realizează activitățile de informare, formare și îndrumare metodologică, în vederea creșterii performanței personalului care administrează și acordă servicii sociale;

□ compartimentul de asistență socială, protecția și promovarea drepturilor copilului, elaborează, în concordanță cu strategiile naționale și județene, precum și cu nevoile locale identificate, strategia locală de dezvoltare a serviciilor sociale, pe termen mediu și lung, pentru o perioadă de 5 ani, respectiv de 10 ani, pe care o propune spre aprobare consiliului local și răspunde de aplicarea acesteia;

□ îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de reglementările legale specifice în vigoare.

I.4. Viziunea Compartimentului de asistență socială

Compartimentul de asistență socială, în calitate de principal furnizor de servicii sociale pe plan local, se concentrează pe 2 direcții:

- pe de o parte acordarea beneficiilor sociale prevăzute de legislația în vigoare,
- iar pe de altă parte furnizarea de servicii sociale adaptate nevoilor sociale identificate la nivelul comunității, în conformitate cu atribuțiile specifice definite de legislația în vigoare.

Compartimentul de asistență socială, urmărește în permanență îmbunătățirea calității serviciilor prestate, dezvoltarea și diversificarea acestor servicii printr-o organizare și coordonare eficace și eficientă.

Orientarea Compartimentului de asistență socială, este spre dezvoltarea colaborării cu instituții publice și alți actori sociali și spre valorificarea oportunităților oferite de organizațiile neguvernamentale care activează în domeniul social.

I.5. Misiunea Compartimentului de asistență socială

Misiunea Compartimentului de asistență socială are la bază aplicarea la nivel local a politicilor și strategiilor de asistență socială în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor vârstnice, persoanelor cu handicap și altor persoane, grupuri sau comunități aflate în nevoie socială, domiciliile pe raza comunei Râfov, prin acordarea beneficiilor sociale și furnizarea de servicii sociale care să răspundă nevoilor identificate.

Îndeplinirea misiunii acestui serviciu public se face cu respectarea legislației specifice administrației publice locale precum și a legislației în domeniul propriu de activitate.

Misiunea în domeniul protecției copilului-mobilizarea resurselor necesare, responsabilizarea factorilor relevanți și asigurarea unui parteneriat eficient în dezvoltarea și bunăstarea copilului, în vederea protecției și respectării drepturilor copilului, satisfacerii nevoilor acestuia precum și a îmbunătățirii condiției copilului și valorizării sale în societatea românească.

I.6. Valorile Compartimentului de asistență socială

Viziunea și misiunea Compartimentului de asistență socială sunt susținute de cele două valori fundamentale:

- respectul față de toți beneficiarii serviciilor de asistență socială ai acestei instituții publice;
- încrederea și respectul față de munca salariaților Compartimentului de asistență socială.

I.7. Scopul Compartimentului de asistență socială

Viziunea, misiunea și valorile Compartimentului de Asistență Socială sunt elementele de bază pentru atingerea scopului prioritar, respectiv menținerea funcționalității sociale a persoanei în comunitate, urmărind prevenirea și combaterea riscului de excluziune socială, creșterea calității vieții și promovarea incluziunii sociale a acestora.

Compartimentul de asistență socială, protecția și promovarea drepturilor copilului și-a propus atingerea obiectivelor prin ***Strategia de dezvoltare a serviciilor***

sociale acordate la nivelul Comunei Râfov pentru perioada 2024-2029, astfel:

protecția copilului și a familiei, protecția persoanelor vârstnice, protecția persoanelor cu dizabilități și protecția persoanelor cu risc de sărăcie și marginalizare socială.

Fiecare etapă de realizare a strategiei vizează: identificarea nevoilor, stabilirea obiectivelor și realizarea planului de măsuri pentru implementarea prezentei strategii.

CAPITOLUL II

Principiile Compartimentului de asistență socială

Principiile și valorile care stau la baza desfășurării activităților Compartimentului de asistență socială sunt:

- **solidaritatea socială**, potrivit căreia întreaga comunitate participă la sprijinirea persoanelor vulnerabile care necesită suport și măsuri de protecție socială pentru depășirea sau limitarea unor situații de dificultate, în scopul asigurării incluziunii sociale a acestei categorii de populație;
- **subsidiaritatea**, potrivit căreia, în situația în care persoana sau familia nu își poate asigura integral nevoile sociale, intervin colectivitatea locală și structurile ei asociative și, complementar, statul;
- **universalitatea**, potrivit căreia fiecare persoană are dreptul la asistență socială, în condițiile prevăzute de lege;
- **respectarea demnității umane**, potrivit căreia fiecărei persoane îi este garantată dezvoltarea liberă și deplină a personalității, îi sunt respectate statutul individual și social și dreptul la intimitate și protecție împotriva oricărui abuz fizic, psihic, intelectual, politic sau economic;
- **abordarea individuală**, potrivit căreia măsurile de asistență socială trebuie adaptate situației particulare de viață a fiecărui individ; acest principiu ia în considerare caracterul și cauza unor situații de urgență care pot afecta abilitățile individuale, condiția fizică și mentală, precum și nivelul de integrare socială a persoanei; suportul adresat situației de dificultate individuală constă inclusiv în măsuri de susținere adresate membrilor familiei beneficiarului.
- **parteneriatul**, potrivit căruia autoritățile publice centrale și locale, instituțiile

publice și private, organizațiile neguvernamentale, instituțiile de cult recunoscute de lege, precum și membrii comunității stabilesc obiective comune, conlucrează și mobilizează toate resursele necesare pentru asigurarea unor condiții de viață decente și demne pentru persoanele vulnerabile;

□ **participarea beneficiarilor**, potrivit căreia beneficiarii participă la formularea și implementarea politicilor cu impact direct asupra lor, la realizarea programelor individualizate de suport social și se implică activ în viața comunității, prin intermediul formelor de asociere sau direct, prin activități voluntare desfășurate în folosul persoanelor vulnerabile;

□ **transparența**, potrivit căreia se asigură creșterea gradului de responsabilitate a administrației publice centrale și locale față de cetățean, precum și stimularea participării active a beneficiarilor la procesul de luare a deciziilor;

□ **nediscriminarea**, potrivit căreia persoanele vulnerabile beneficiază de măsuri și acțiuni de protecție socială fără restricție sau preferință față de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, categorie socială, opinie, sex ori orientare sexuală, vârstă, apartenență politică, dizabilitate, boală cronică necontagioasă, infectare sau apartenență la o categorie defavorizată;

□ **eficacitatea**, potrivit căreia utilizarea resurselor publice are în vedere îndeplinirea obiectivelor programate pentru fiecare dintre activități și obținerea celui mai bun rezultat în raport cu efectul proiectat;

□ **eficiența**, potrivit căreia utilizarea resurselor publice are la bază respectarea celui mai bun raport cost-beneficiu;

□ **respectarea dreptului la autodeterminare**, potrivit căreia fiecare persoană are dreptul de a face propriile alegeri, indiferent de valorile sale sociale, asigurându-se că aceasta nu amenință drepturile sau interesele legitime ale celorlalți;

□ **activizarea**, potrivit căreia măsurile de asistență socială au ca obiectiv final încurajarea ocupării, în scopul integrării/reintegrării sociale și creșterii calității vieții persoanei, și întărirea nucleului familial;

□ **caracterul unic** al dreptului la beneficiile de asistență socială, potrivit căruia pentru aceeași nevoie sau situație de risc social se poate acorda un singur beneficiu de același tip;

□ **proximitatea**, potrivit căreia serviciile sunt organizate cât mai aproape de beneficiar, pentru facilitarea accesului și menținerea persoanei cât mai mult posibil în propriul mediu de viață;

□ **complementaritatea și abordarea integrată**, potrivit căreia, pentru asigurarea întregului potențial de funcționare socială a persoanei ca membru deplin al familiei, comunității și societății, serviciile sociale trebuie corelate cu toate nevoile beneficiarului și acordate integrat;

□ **confidențialitatea**, potrivit căreia, pentru respectarea vieții private, beneficiarii au dreptul la păstrarea confidențialității asupra datelor personale și informațiilor referitoare la viața privată și situația de dificultate în care se află;

□ **echitatea**, potrivit căreia toate persoanele care dispun de resurse socioeconomice similare, pentru aceleași tipuri de nevoi, beneficiază de drepturi sociale egale;

□ **focalizarea**, potrivit căreia beneficiile de asistență socială și serviciile sociale se adresează celor mai vulnerabile categorii de persoane și se acordă în funcție de

veniturile și bunurile acestora;

☐ **dreptul la liberă alegere a furnizorului de servicii**, potrivit căruia beneficiarul sau reprezentantul legal al acestuia are dreptul de a alege liber dintre furnizorii acreditați.

Principiile în domeniul protecției copilului sunt:

1. Promovarea centrării societății pe dezvoltarea și bunăstarea copilului.
2. Promovarea și respectarea interesului superior al copilului.
3. Universalitatea, nediscriminarea și egalitatea de șanse.
4. Primordialitatea responsabilității părinților în creșterea și îngrijirea copiilor și caracterul subsidiar dar responsabil, al intervențiilor autorităților statului.
5. Promovarea parteneriatului interinstituțional și cu societatea civil.
6. Participarea și consultarea copiilor în adoptarea deciziilor care îi privesc.
7. Asigurarea stabilității, continuității și complementarității îngrijirii personalizate acordate fiecărui copil și primordialitatea asigurării unui mediu familial pentru copiii din sistemul de protecție specială.

În conformitate cu prevederile legale în vigoare, Compartimentul de asistență socială, este responsabil pentru identificarea situațiilor de risc care pot determina separarea copilului de părinți; orice separare a copilului de părinții săi trebuie să fie precedată de acordarea sistematică a serviciilor și prestațiilor prevăzute de lege, cu accent deosebit pe informarea părinților,

consilierea acestora, terapie sau mediere, acordate în baza unui plan de servicii, astfel:

☐ întreprinde toate măsurile necesare pentru depistarea precoce a situațiilor de risc care pot determina separarea copilului de părinții săi, precum și pentru prevenirea comportamentelor abuzive ale părinților și a violenței în familie, identificând și evaluând situațiile care impun acordarea de servicii și prestații pentru prevenirea separării copilului de familia sa, întocmind planul de servicii pe care îl supune primarului spre aprobare, prin dispoziție;

☐ la sesizarea oricărei persoane fizice și juridice, sau autosesizare, analizează și evaluează situația copiilor aflați în dificultate, din unitatea administrativ-teritorială, precum și modul de respectare a drepturilor acestora;

☐ asigură centralizarea și sintetizarea datelor și informațiilor relevante, în baza unor fișe aprobate prin Hotărâre de Guvern;

☐ monitorizează copiii lipsiți în mod ilegal de elementele constitutive ale identității lor sau de unele dintre acestea și ia de urgență toate măsurile necesare în vederea stabilirii identității lor, în colaborare cu instituțiile competente;

☐ realizează demersurile prevăzute de lege pentru înregistrarea nașterii copilului găsit precum și a celui părăsit de părinți;

☐ asigură consilierea, informarea și monitorizarea familiilor cu copii în întreținere, cu privire la exercitarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor părintești, asupra drepturilor copilului și asupra serviciilor disponibile pe plan local;

☐ trimestrial, sau ori de câte ori este cazul, vizitează copiii cu risc de separare, abuz sau neglijare la locuința lor și se informează despre felul în care aceștia sunt îngrijiti, despre sănătatea și dezvoltarea lor fizică, educarea, învățarea și pregătirea lor profesională, acordând, la nevoie, îndrumările necesare; dacă în urma vizitelor efectuate, se constată că dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială a

copilului este primejduită, sesizează de îndată D.G.A.S.P.C. Prahova;

□ formulează demersuri pentru responsabilizarea și sensibilizarea membrilor familiei astfel încât să pregătească reintegrarea familială a copiilor care beneficiază de măsura de protecție specială, în cel mai scurt timp și în cele mai bune condiții;

□ urmărește evoluția dezvoltării copilului și modul în care părinții acestuia își exercită drepturile și își îndeplinesc obligațiile cu privire la copilul care a beneficiat de o măsură de protecție specială și a fost reintegrat în familia sa, întocmind rapoarte lunare pe o perioadă de minim 3 luni.

CAPITOLUL III

Prezentare generală a comunei Râfov

Comuna Râfov este situată în zona de câmpie (în zona de nord a Campiei Române), în partea de sud a județului Prahova, la o distanță de 12km Sud - Est de departare față de mun. Ploiești.

Comuna Râfov este traversată pe direcția Sud-Est - Nord-Vest de autostrada București-Brasov (autostrada A3), cu acces amenajat la nodul rutier existent la aprox. 17 km, în comuna Gherghița.

Comuna Râfov este străbătută de drumul județean DJ 101D, care leagă localitatea spre Nord-Vest de drumul național DN 1A (centura de Est a mun. Ploiești) și spre Sud-Est de comuna Olari. Totodată, comuna Râfov este străbătută de drumul județean DJ 139, care leagă localitatea spre Sud-Vest de comuna Puchenii Mari și spre Nord-Vest de comuna Berceni.

Ca populație, cu 5213 de locuitori (conform datelor INS) și 1681 de gospodării, comuna Râfov se încadrează în categoria unităților administrativ-teritoriale mijlocii.

Comuna Râfov are următoarele vecinătăți:

- la nord : comunele Berceni și Valea Calugărească
- la est : comunele Dumbrava, Drăganesti
- la sud : comunele: comunele Gherghița, Olari
- la vest : comunele Puchenii Mari și Bărcănești

Comuna Râfov are în componență un număr de nouă sate, respectiv:

- satul Moara Domnească – centrul administrativ al comunei
- satul Mălăiești
- satul Râfov
- satul Antofiloaia
- satul Buchilași
- satul Goga
- satul Buda
- satul Palanca
- satul Sicrita.

Teritoriul administrativ al comunei Râfov este de 4174,96 ha, din care 503,98 ha reprezintă suprafața de teren situată în intravilanul comunei și 3670,98 ha reprezintă suprafața de teren situată în extravilan .